

SÄÄNNÖT

2021

Sisällys

1 § Kassan nimi ja kotipaikka	4
2 § Kassan tarkoitus	4
3 § Toimintapiiri	4
JÄSENYYS	5
4 § A-osaston jäsenyyden alkaminen.....	5
5 § A-osaston jäsenyyden lakkaaminen	5
6 § A-osaston jatkojäsenyys	7
7 § B-osaston jäsenyyden alkaminen ja lakkaaminen	7
8 § Vähimmäisjäsenmäärä	8
OSAKKUUS	8
9 § Osakkuuden alkaminen	8
10 § Osakkuuden lakkaaminen	8
VAKUUTUSMAKSUT	10
11 § A-osaston vakuutusmaksut	10
12 § A-osaston vakuutusmaksujen perusteena oleva työansio	10
13 § A-osaston vakuutusmaksujen palauttaminen	11
14 § B-osaston vakuutusmaksut	11
15 § Vakuutusmaksujen periminen	12
16 § Vakuutusmaksujen viivästyminen.....	12
A-OSASTON ETUUDET	13
31.12.2016 mennessä liittyneet jäsenet	13
17 § Vanhuuseläke	13
18 § Vanhuuseläkkeen määrä	14
19 § Työkyvyttömyyseläke	15
20 § Työkyvyttömyyseläkkeen määrä.....	16
21 § Perhe-eläke	17
22 § Perhe-eläkkeen määrä	19
23 § Leskeneläkkeen vähentäminen.....	19
24 § Eläkkeiden yhteensovittaminen.....	20
25 § Hautausavustus	22

1.1.2017 ja sen jälkeen liittyneet jäsenet	22
26 § Vanhuuseläke	22
27 § Työkyvyttömyyseläke	23
28 § Perhe-eläke ja edunsaajat	24
29 § Perhe-eläkkeen määrä	26
30 § Eläkkeiden yhteensovittaminen	27
31 § Hautausavustus	29
A-osaston kaikille jäsenille yhteiset määräykset	29
32 § Vapaakirja	29
33 § Eläkkeen perusteena oleva palkka	31
34 § Eläkkeen myöntäminen kertamaksua vastaan	32
35 § Sairausraha	32
36 § A-osaston etuuksien hakeminen, maksaminen ja oikeusturva	33
37 § Indeksisidonnaisuus	34
B-OSASTON ETUUDET	35
38 § Eläkkeet ja muut etuudet	35
A- JA B-OSASTOILLE YHTEISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ	35
39 § Takuupääoma ja rahastot	35
40 § Varojen sijoittaminen ja lainanotto	36
41 § Toimitusjohtaja	36
42 § Hallitus	36
43 § Hallituksen kokoukset	37
44 § Hallintoneuvosto	38
45 § Hallintoneuvoston puheenjohtaja ja kokoukset	38
46 § Hallintoneuvoston tehtävät	39
47 § Kassankokous	39
48 § Kokouskutsu ja muut tiedonannot	40
49 § Varsinainen kassankokous	40
50 § Kassan nimenkirjoitusoikeus	41
51 § Tilintarkastajat	42
52 § Lainmuutosten huomioon ottaminen	42
53 § Eläkekassan A-osaston tiedonantösäännökset	42
54 § Erinäisiä määräyksiä	44
55 § Välimiesmenettely	45
56 § Eläkekassan purkaminen	45

1 § Kassan nimi ja kotipaikka

- 1 Vakuutuskassan nimi on Valion Eläkekassa ja sen kotipaikka on Helsinki.

2 § Kassan tarkoitus

- 1 Eläkekassassa on kaksi osastoa, joita nimitetään A-osastoksi ja B-osastoksi.
- 2 A-osaston tarkoituksena on näissä säännöissä tarkemmin määriteltyjen vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläkkeiden sekä sairausrahan ja hautausavustuksen myöntäminen.
- 3 B-osaston tarkoituksena on työntekijän eläkelaisissa (jäljempänä TyEL) ja työntekijän eläkelain voimaanpanolaissa 396/2006 (jäljempänä TyELVPL) säädettyjen eläkkeiden ja etuuksien myöntäminen.

3 § Toimintapiiri

- 1 Eläkekassan toimintapiirin muodostavat seuraaviin yhteisöihin työsuhhteessa olevat tai niiden luottamustoimia hoitavat henkilöt:
  - Valio Oy,
  - Valio Oy:n osakasmeijeri, jolla on sellainen taloudellinen tai toiminnallinen yhteys Valio Oy:öön, että vakuutuskassatoiminnan harjoittaminen niiden kesken on perusteltua,
  - Pellervo-Seura ry ja
  - edellä mainittujen yhteisöjen omistamat tai muutoin niiden toimintaan läheisesti liittyvät yhteisöt ja
  - Valio Oy:n kanssa liikesuhhteessa olevan osuuskunnan jäsenenä olevat maitotilat.
- 2 Edellä 1 momentissa tarkoitettu yhteisöstä, joka hoitaa työntekijöidensä tai luottamushenkilöidensä eläketurvan eläkekassassa, käytetään jäljempänä näissä säännöissä nimitystä osakas.

JÄSENYYS

4 § A-osaston jäsenyyden alkaminen

- 1 A-osaston jäseneksi voidaan hyväksyä jokainen edellä 3 §:ssä mainittuihin yhteisöihin työsuhteessa oleva johto-, toimisto- tai kaupalliseen taikka tekniseen henkilöstöön kuuluva täysin työkykyinen henkilö, jonka osakas on hänen suostumuksellaan ilmoittanut A-osaston jäseneksi.
- 2 Jos jäsen on ensimmäisen kerran liittyessään täyttänyt 38 vuotta, maksetaan eläkekassalle yli-ikäisyydestä lisävakuutusmaksu Finanssivalvonnalle ilmoitettujen laskuperusteiden mukaan.
- 3 Kun jäsen 5 §:n 5 tai 7 momentin tapauksessa liittyy uudelleen jäseneksi ja jäsenyysaikaa kertyisi yleiseen eläkeikään mennessä yhteensä alle 25 vuotta, on maksettava laskuperusteiden mukainen lisävakuutusmaksu.
- 4 1.1.2017 ja sen jälkeen liittyvät jäsenet maksavat liittyessään 2 ja 3 momentissa tarkoitetun lisävakuutusmaksun silloin, kun jäsenyysaikaa kertyisi 26 §:n 1 momentin mukaiseen eläkeikään alle 25 vuotta.
- 5 Jäsenen oikeudet ja velvollisuudet alkavat hallituksen hyväksymispäätöstä seuraavan kalenterikuukauden alusta tai muusta hallituksen hyväksymästä ajankohdasta lukien.

5 § A-osaston jäsenyyden lakkaaminen

- 1 Jäsen lakkaa kuulumasta A-osastoon, kun
  1. hänen työsuhteensa osakkaaseen on päättynyt, ellei hän samalla siirry toisen osakkaan palvelukseen,
  2. osakkaan, jonka palveluksessa hän on, osakkuus kassassa on lakannut,
  3. hän on siirtynyt näiden sääntöjen mukaiselle eläkkeelle,

4. hän on eronnut tai erotettu A-osastosta,
  5. työsopimuslain mukaisen työsuhteen voimassa ollessa palkanmaksu on ollut keskeytettynä yli vuoden ajan.
- 2 Jäsen voidaan erottaa A-osastosta, jos hän on vilpillisesti ilmoittanut väärin tai törkeällä huolimattomuudella jättänyt ilmoittamatta jonkin seikan, jolla on merkitystä jäsenyyden tai etuuden saantioikeuden edellytyksiä arvioitaessa taikka jos jäsenen osalta on laiminlyöty suorittaa jäsen- tai kannatusmaksut määräajassa.
  - 3 Jatkojäsenyyden saanut jäsen voidaan erottaa A-osastosta, mikäli hän jatkojäsenyyden saatuaan menee jonkun sellaisen yrityksen tai yksityisen elinkeinonharjoittajan palvelukseen, joka kilpailee kassan osakkaiden kanssa näiden kauppa- tai yhdistysrekisteriin merkityillä toimialoilla tai harjoittaa vastaavanlaista toimintaa yksityisyrittäjänä tai hän muutoin haittaa toiminnallaan osakkaiden toimintaa.
  - 4 Erottamispäätös on tehtävä yhden vuoden kuluessa siitä, kun erottamisperuste on tullut kassan tietoon.
  - 5 Jos henkilö, joka on 1 momentin 1 tai 5 kohdan perusteella joutunut eroamaan A-osastosta eikä eroamisesta ole kulunut enempää kuin kolme vuotta, palaa takaisin A-osaston toimintapiiriin, hänet voidaan hyväksyä 4 §:n 1 momentissa mainituin edellytyksin takaisin A-osaston jäseneksi, jos hän palauttaa erotessaan saamansa jäsenmaksut ilman korkoa. Liittyminen ei kuitenkaan ole mahdollista, jos hänen eläkeikänsä on vähemmän kuin neljä vuotta. Uudelleen liittyessään hänen jäsenyysaikansa lisätään hänen aiempi jäsenyysaikansa.
  - 6 Jäsenyys voidaan hallituksen päätöksellä säilyttää silloin, kun jäsen siirtyy yritysten, valtioiden tai kansainvälisten järjestöjen välisten yhteistyösopimusten nojalla muun yrityksen tai organisaation palvelukseen enintään kolmeksi vuodeksi siten, että työsopimuslain mukainen työsuhte osakkaaseen ei katkea. Toiseen ETA-valtioon siirtyvän jäsenen jäsenyyden säilyttämiseen sovelletaan kuitenkin työntekijöiden ja ammatinharjoittajien lisäeläkeoikeuksista annetun lain (214/2018) 15 §:ää.
  - 7 Hallitus voi erityisen painavista syistä hyväksyä henkilön takaisin jäseneksi, vaikka eroamisesta on kulunut enemmän kuin kolme vuotta.

- 8 Mikäli jäsenen työsuhde päättyy siitä syystä, että hän siirtyy toiseen ETA-valtioon työntekijöiden ja ammatinharjoittajien lisäeläkeoikeuksista annetun lain tarkoittamalla tavalla, lähtevän työntekijän on ilmoitettava siitä eläkekassalle. Ilmoitus on tehtävä kohtuullisen ajan kuluessa siitä ajankohdasta, kun työsuhde, jonka nojalla lähtevä työntekijä on ollut eläkekassassa vakuutettuna, on päättynyt.

6 § A-osaston jatkojäsenyys

- 1 Jos henkilö lakkaa kuulumasta kassan toimintapiiriin, hallitus voi hänen hakemuksestaan myöntää hänelle oikeuden välittömästi jatkaa A-osaston jäsenyyttä määräajaksi tai toistaiseksi. Jatkojäsen maksaa jatkojäsenyyden ajalta täydet vakuutusmaksut sen 12 §:n 2 momentissa tarkoitetun työansion perusteella, mikä hänellä oli toimintapiiristä erotessaan.
- 2 Työsopimuslain (55/2001) 1 luvun 10 §:ssä tarkoitetussa liikkeen luovutuksessa jäsenelle myönnetään jatkojäsenyys ja hän ja hänen edunsaajansa säilyttävät oikeuden eläkkeeseen tai muuhun etuuteen näiden sääntöjen perusteella. Mikäli henkilölle myönnetään jatkojäsenyys liikkeen luovutuksen johdosta, vakuutusmaksut määräytyvät 12 §:n 1 momentin mukaisesti.

7 § B-osaston jäsenyyden alkaminen ja lakkaaminen

- 1 B-osaston jäsen on jokainen osakkaaseen työsuhteessa oleva työntekijä, jolle osakas on TyEL:n perusteella velvollinen järjestämään eläketurvan, sekä luottamustehtävää hoitava henkilö, joka täyttää TyEL 8 §:ssä mainitut edellytykset.
- 2 B-osaston jäsen lakkaa kuulumasta kassaan, kun
1. hänen työsuhteensa osakkaaseen on päättynyt, ellei hän samalla siirry toisen osakkaan palvelukseen,
  2. osakkaan, jonka palveluksessa hän on, osakkuus kassassa on lakannut,
  3. jäsen on täyttänyt TyEL 4 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaisen iän,

4. luottamustehtävää hoitava henkilö ei enää täytä TyEL 8 §:ssä mainittuja edellytyksiä.

8 § Vähimmäisjäsenmäärä

1 Eläkekassan jäsenmäärän tulee olla vähintään 300.

OSAKKUUS

9 § Osakkuuden alkaminen

- 1 Kassan osakkaaksi voidaan hakemuksesta hyväksyä 3 §:n 1 momentissa tarkoitettu yhteisö.
- 2 Osakkuudesta johtuvat velvollisuudet ja oikeudet alkavat hallituksen hyväksymistä seuraavan kalenterikuukauden alusta tai muusta hallituksen hyväksymästä ajankohdasta. Voidakseen ylläpitää vakuutusta A-osastossa osakkaan on hoidettava TyEL-vakuutuksensa B-osastossa.
- 3 Eläkekassaan liittyvä osakas on TyEL-toiminnan osalta velvollinen täydentämään eläkekassan B-osaston vastuunsiirron, eläkesäätiön vakuutus-toiminnan tai työeläkevakuutusyhtiön työnantajakohtaisen vakuutuskannan vastaanottamisen yhteydessä siirrettävää vakavaraisuuspääomaa vakuutuskassalain 134 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla.

10 § Osakkuuden lakkaaminen

- 1 Osakkuus lakkaa, kun osakas
  1. on lopettanut toimintansa,
  2. ei ole enää 3 §:n 1 momentissa tarkoitettu yhteisö,
  3. on eronnut tai tullut erotetuksi kassasta.
- 2 Osakkaalla on oikeus erota kassasta maalis-, kesä-, syys- tai joulukuun viimeisenä päivänä, jolloin vakuutus lakkaa samasta ajankohdasta. Osakkaan on ilmoitettava eroamisesta kirjallisesti kassalle viimeistään kolme kuukautta ennen eroamispäivää. Eläkekassasta eroaminen ei ole kuiten-

kaan mahdollista ennen kuin vähintään vuosi on kulunut osakkaan liittymisestä eläkekassaan. Jos osakas on edelleen vakuuttamisvelvollinen, sen on samalla selvitettävä, että se on järjestänyt työntekijöilleen muulla tavoin TyEL:n mukaisen eläketurvan siitä lukien, kun vakuutus päättyy.

- 3 Osakas voidaan erottaa kassasta, jos osakas on vilpillisesti tai muuten tahallaan taikka törkeällä huolimattomuudella ilmoittanut väärin tai jättänyt ilmoittamatta jonkin seikan, jolla on merkitystä osakkaaksi pääsemistä tai etuuteen oikeuttavaa tapahtumaa arvioitaessa tai kannatusmaksua määrättäessä taikka laiminlyönyt kannatusmaksun tai jäseneltä perittävän jäsenmaksun, niiden ennakon, lainanlyhennyksen ja koron, vuokran tai muun erääntyneen saatavan maksamisen määräajassa taikka on muutoin jättänyt noudattamatta kassan sääntöjä. Erottamispäätös on tehtävä viimeistään yhden vuoden kuluessa siitä, kun erottamisperuste on tullut kassan tietoon.
- 4 Valio Oy:n osakasmeijeri, jolla ei enää voida katsoa olevan sellaista taloudellista tai toiminnallista yhteyttä Valio Oy:öön, että vakuutuskassatoiminnan harjoittaminen niiden kesken on perusteltua, todetaan eronneeksi eläkekassan osakkuudesta. Eläkekassan hallituksen on, yhteyden päättymisestä tiedon saatuaan, ilmoitettava tällaiselle meijerille osakkuuden päättymispäivä, jonka on oltava vähintään kolmen kuukauden päässä ilmoituksesta.
- 5 Samoin menetellään, mikäli kassan muun osakkaan toiminta on muuttunut sellaiseksi, ettei se täytä enää 3 §:n 1 momentin mukaisia edellytyksiä.
- 6 Osakas on velvollinen suorittamaan eläkekassalle kaikki näiden sääntöjen mukaiset maksut, joiden peruste on syntynyt ennen osakkuuden päättymisajankohtaa.
- 7 Sen lisäksi osakas on velvollinen erotessaan tai tullessaan erotetuksi eläkekassasta täydentämään TyEL-toimintaa harjoittavasta B-osastosta mahdollisesti mukanaan lähtevän vakuutuskassalain 132 §:n 1 momentissa tarkoitettun vastuun siirron yhteydessä siirrettävää vakavaraisuuspääomaa vakuutuskassalain 132 §:n 3 momentissa esitetyllä tavalla.

VAKUUTUSMAKSUT

11 § A-osaston vakuutusmaksut

- 1 A-osaston vakuutusmaksu muodostuu jäsenmaksusta, osakkaan kannatusmaksusta sekä 4 §:n 2–4 momentin mukaisesta lisävakuutusmaksusta.
- 2 Jäsen maksaa jäsenmaksua työansioistaan. Hallitus päättää maksun suuruuden. Maksu on enintään 2 prosenttia.
- 3 Osakkaat maksavat kassalle maksamiensa A-osaston palkkojen suhteessa ja Finanssivalvonnalle ilmoitettujen laskuperusteiden mukaisesti vakuutusmaksuna vuosittain vähintään määrän, joka jäsenmaksujen ja muiden tuottojen lisäksi tarvitaan A-osaston etuuksien, muiden vakuutussuoritusten ja kassan kulujen kattamiseen sekä laskuperusteiden mukaiseen siirtoon vastuuelkaan.
- 4 Jäsen- ja kannatusmaksujen periminen lakkaa, kun jäsen jää eläkkeelle tai kun jäsenyys päättyy, mutta kuitenkin viimeistään silloin kun 18 tai 26 §:n mukainen vanhuuseläke on karttunut 66 prosenttiin.
- 5 Mikäli B-osastolle muodostunutta ylikatetta siirretään A-osastolle, se käytetään ensisijaisesti vastuuelan kattamiseen ja toissijaisesti sillä alennetaan A-osaston osakkailta perittävää kannatusmaksua niiden kyseisenä vuonna maksamien A-osaston palkkojen suhteessa.

12 § A-osaston vakuutusmaksujen perusteena oleva työansio

- 1 Jäsenen ja 6 §:n 2 momentin mukaisen jatkojäsenen jäsenmaksu ja osakkaan kannatusmaksu määräytyvät jäsenen kunakin kalenterivuonna saaman TyEL:n säännöksiin perustuvan työansion mukaan.
- 2 Perittäessä vakuutusmaksuja 6 §:n 1 momentissa tarkoitettulta jatkojäseneltä tai jäsenmaksuja 5 §:n 6 momentissa tarkoitettulta jäseneltä, työansiona pidetään viimeisestä osakkaan palveluksessa vakuutetusta työsuhteesta saatua, 31.12.2004 voimassa olleen työntekijäin eläkelain (jäljem-

pänä TEL) mukaan määriteltyä, eläkepalkkaa. Tämä eläkepalkka tarkistetaan TyEL 96 §:ssä tarkoitetulla palkkakertoimella.

13 § A-osaston vakuutusmaksujen palauttaminen

- 1 Jäsenyyden lakatessa jäsenelle maksetaan hänen maksamansa jäsenmaksut takaisin ilman korkoa, paitsi jos hän siirtyy eläkkeelle tai jos hän valitsee 17 §:n 4 tai 5 momentissa tarkoitetun osavanhuuseläkkeen tai 32 §:n mukaisen vapaakirjan. Jäsenyyden lakatessa 5 §:n 8 momentissa mainitusta syystä, jäsenmaksut maksetaan takaisin vain, jos oikeutta vapaakirjaan ei vielä ole syntynyt.
- 2 Kuitenkin, jos eroavalla jäsenellä saattaisi 5 §:n 5 momentin nojalla olla oikeus palata A-osaston jäseneksi, palautetaan jäsenmaksut hänen niin halutessaan vasta sitten kun on ratkennut, että hänellä ei ole oikeutta palata kassan jäseneksi mainitun momentin perusteella. Palautukselle ei lasketa korkoa.
- 3 Mikäli edellä 1 momentissa tarkoitetun osavanhuuseläkkeen valinnut kuolee ennen eläkkeen alkamista, jäsenmaksut palautetaan kuolinpesälle.
- 4 Työnantajan maksamat vakuutusmaksut jäävät kassan hyväksi.

14 § B-osaston vakuutusmaksut

- 1 B-osaston vakuutusmaksu muodostuu työntekijän työeläkevakuutusmaksusta ja osakkaan työeläkevakuutusmaksusta.
- 2 Työntekijän työeläkevakuutusmaksu määräytyy TyEL:n säännösten mukaisesti.
- 3 Osakkaat maksavat eläkekassalle maksamiensa B-osaston palkkojen suhteessa ja sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien laskuperusteiden mukaisesti vakuutusmaksuina vuosittain määrän, joka kassan muiden tuottojen lisäksi tarvitaan B-osaston eläkkeiden maksamiseen, laskuperusteiden edellyttämään siirtoon vastuunvelkaan sekä kassan muiden kulujen kattamiseen.

- 4 Mikäli A-osastolle muodostunutta ylikatetta siirretään B-osastolle, se käytetään ensisijaisesti vastuvelan kattamiseen ja vakavaraisuuspääoman kartuttamiseen ja toissijaisesti sillä alennetaan B-osaston osakkailta perittävää työeläkevakuutusmaksua niiden kyseisenä vuonna maksamien B-osaston palkkojen suhteessa.

15 § Vakuutusmaksujen periminen

- 1 Osakas pidättää maksamastaan palkasta työntekijän työeläkevakuutusmaksun ja A-osaston jäsenmaksun.
- 2 Osakas tilittää pidättämänsä työntekijän työeläkevakuutusmaksut ja A-osaston jäsenmaksut sekä maksaa omat kannatus- ja työeläkevakuutusmaksut eläkekassan määräämällä tavalla.
- 3 Jatkojäsenyyden 6 §:n 1 momentin nojalla saanut jäsen suorittaa vakuutusmaksut kassan määräämällä tavalla.
- 4 Jatkojäsenyyden 6 §:n 2 momentin nojalla saaneen jäsenen vakuutusmaksut suoritetaan kassan määräämällä tavalla.
- 5 Erityisten syiden niin vaatiessa jäsenelle voidaan myöntää lykkäystä maksun suoritukseen, enintään kuitenkin 6 kuukautta.

16 § Vakuutusmaksujen viivästyminen

- 1 Eläkekassalla on oikeus periä 15 §:ssä tarkoitettujen vakuutusmaksujen ennakkoa. Ennakolle laskettavasta korosta määrätään sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamissa laskuperusteissa.
- 2 Jos vakuutusmaksua, joksi katsotaan myös vakuutusmaksun ennakko, ei ole suoritettu viimeistään eräpäivänä, maksua korotetaan eräpäivästä maksun suorituspäivään viimeksi mainittua päivää lukuun ottamatta. Viivästyskorko lasketaan TyEL 164 §:n perusteella korkolain 4 a §:n 1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan.
- 3 Jos vakuutusmaksua ei ole suoritettu viimeistään eräpäivänä, se voidaan TyEL 159 §:n mukaisesti ulosmitata ilman tuomiota tai päätöstä niin kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa säädetään.

A-OSASTON ETUUDET

31.12.2016 mennessä liittyneet jäsenet

17 § Vanhuuseläke

- 1 Oikeus täyteen vanhuuseläkkeeseen on jäsenellä, joka on täyttänyt joko yleisen eläkeiän tai alennetun eläkeiän. Eläkkeen saaminen edellyttää sen työsuhteen päättymistä, josta jäsen hakee eläkettä.
- 2 Yleinen eläkeikä on 63 vuotta.
- 3 Alennettu eläkeikä määräytyy siten, että yleisestä eläkeiästä vähennetään yksi neljäsosa siitä jäsenyysajasta, joka ylittää 25 vuotta. Alennetun eläkeiän perusteella jäsenellä on oikeus saada vanhuuseläke aikaisintaan 60-vuotiaana. Alennettu eläkeikä lasketaan täysien kuukausien tarkkuudella.
- 4 Oikeus osavanhuuseläkkeeseen, joka voi alkaa heti tai vasta eläkeiässä, on osakkaan tai 6 §:n perusteella kannatusmaksua maksavan työnantajan palveluksesta eroavalla jäsenellä, jos hän
  1. on 60 vuotta täyttänyt tai
  2. on 55 vuotta täyttänyt ja ollut A-osaston jäsenenä vähintään 25 vuotta.
- 5 Sen lisäksi 50 vuotta täyttäneellä ja vähintään 20 vuotta jäsenenä olleella osakkaan tai 6 §:n perusteella kannatusmaksua maksavan työnantajan palveluksesta eroavalla jäsenellä on oikeus eläkeiässä alkavaan osavanhuuseläkkeeseen.
- 6 Täysi työkyvyttömyyseläke muuttuu vanhuuseläkkeeksi ja osaeläkkeenä myönnetty työkyvyttömyyseläke täyttä työkyvyttömyyseläkettä vastaa-

vaksi vanhuuseläkkeeksi sitä seuraavan kuukauden alusta, jonka aikana eläkkeensaaja täyttää näiden sääntöjen mukaisen yleisen eläkeiän.

- 7 Vanhuuseläke alkaa eläkeoikeuden saavuttamista seuraavan kalenterikuukauden alusta.
- 8 Oikeus eläkkeeseen on myös sellaisella entisellä jäsenellä, jonka työsuhde on päättynyt osakkaan tai 6 §:n perusteella kannatusmaksua maksavan työnantajan sanottua hänet irti tuotannollisista ja taloudellisista syistä ja jonka jäsenyys on kestänyt vähintään 20 vuotta ja jolla on oikeus TyEL 12 §:n 3 momentin mukaiseen vanhuuseläkkeeseen sellaisena kuin lainkohta oli voimassa 31.12.2012. Lisäksi edellytetään että työttömyysajan ansiot eivät ylitä 12.566,70 euroa (vuoden 2004 indeksitasossa). Eläke alkaa samanaikaisesti kuin TyEL-eläke.

18 § Vanhuuseläkkeen määrä

- 1 Täyden vanhuuseläkkeen määrä on, jos jäsenyysaikaa alennettuun eläkeikään mennessä on 25 vuotta tai vähemmän, 60 prosenttia eläkkeen perusteena olevasta palkasta. Jos jäsenyysaikaa kertyy yli 25 vuotta, lisätään eläkeprosenttiin puoli prosenttiyksikköä kutakin 25 vuoden yli palveltua jäsenyysvuotta kohti, korkeintaan kuitenkin kuusi prosenttiyksikköä. Eläkkeelläoloaikaa tai 6 §:n 1 momentin nojalla myönnettyä jatkojäsenyysaikaa ei oteta huomioon edellä mainittua jäsenyysaikaa laskettaessa.
- 2 Työkyvyttömyyseläkkeen muuttuessa vanhuuseläkkeeksi sen määrä on täyden työkyvyttömyyseläkkeen suuruinen.
- 3 Osavanhuuseläkkeiden määrät saadaan prosentteina seuraavista kaavoista:

1. heti alkava osavanhuuseläke

$$t_1 - t_2$$
$$= \frac{\quad}{T} \times V \text{ ja}$$

2. eläkeiässä alkava osavanhuuseläke

$$t_1 \\ = \frac{t_1}{T} \times V, \text{ jolloin}$$

V = se täyden vanhuuseläkkeen määrä, joka jäsenelle on karttunut jäsenyyden päättymiseen mennessä

t_1 = jäsenyyisaika täysinä kuukausina, kuitenkin siten, ettei t_1 saa olla suurempi kuin T

t_2 = eläkkeellesiirtymisajankohdan ja eläkeiän välinen aika täysinä kuukausina

T = jäseneksiliittymisajankohdan ja eläkeiän välinen aika täysinä kuukausina.

4 Vanhuuseläke 17 §:n 8 momentin mukaan on 60 % eläkepalkasta.

19 § Työkyvyttömyyseläke

- 1 Oikeus työkyvyttömyyseläkkeeseen on jäsenellä, jolla on oikeus TyEL:n 35 §:n mukaiseen työkyvyttömyyseläkkeeseen. Kuitenkin jäsenellä, joka on täyttänyt 55 vuotta tai ollut A-osaston jäsenenä vähintään 25 vuotta, on oikeus saada täytenä maksettavaa työkyvyttömyyseläkettä, jos hänen työkykynsä voidaan sairauden, vian tai vamman johdosta arvioida heikentyneen pysyvästi vähintään 40 prosenttia. Oikeus työkyvyttömyyseläkkeeseen on niin ikään henkilöllä, jolle myönnetään työkyvyttömyyseläke sellaisen työkyvyttömyyden perusteella, joka on alkanut ennen kuin kuntoutusrahakauden päättymisestä on kulunut kaksi vuotta ja joka on ollut eläkekassan jäsen välittömästi ennen hänelle annetun kuntoutuksen alkamista.
- 2 Oikeus työkyvyttömyyseläkkeeseen ensimmäisessä momentissa määritellyin ehdoin on myös sellaisella entisellä jäsenellä, joka olisi tullut oikeutetuksi 17 §:n 8 momentin mukaiseen vanhuuseläkkeeseen.
- 3 Jäsenellä ei kuitenkaan ole oikeutta työkyvyttömyyseläkkeeseen sellaisen sairauden vuoksi, joka on selvästi ilmennyt ennen jäseneksi tuloa

taikka sellaisen vian tai vamman vuoksi, joka on saatu ennen sanottua ajankohtaa.

- 4 Jos jäsenellä on oikeus TyEL:n mukaiseen työkyvyttömyyseläkkeeseen, myönnetään eläke sen alkamisesta lukien. Kuitenkin, jos työkyvyttömyyden alkamisen jälkeiselle ajalle on myönnetty sairausvakuutuslain mukaista päivärahaa, myönnetään eläke päivärahan maksamisen päättymistä seuraavan kuukauden alusta lukien.
- 5 Jos jäsenellä ei ole oikeutta sairausvakuutuslain mukaiseen päivärahaan, työkyvyttömyyseläke myönnetään sen kuukauden alusta, joka lähinnä seuraa työkyvyttömyyden alkamista.
- 6 Jos työkyvyttömyyden alkamisen jälkeiseltä ajalta maksettava työkyvyttömyyseläke on suurempi kuin samalta ajalta maksettavan sairausvakuutuslain mukaisen päivärahan ja näiden sääntöjen mukaisen sairausrahan yhteismäärä, työkyvyttömyyseläke myönnetään kuitenkin sen kuukauden alusta, joka lähinnä seuraa työkyvyttömyyden alkamista.
- 7 Työkyvyttömyyseläke päättyy, jos eläkkeensaajan työkyky palautuu. Jos hän palaa välittömästi töihin ja tulee uudelleen A-osaston toimintapiiriin, hänen jäsenyytensä palautuu ilman yli-ikäisyysmaksua ja jäsenyysajaksi lasketaan hänen aikaisempi jäsenyysaikansa sekä työkyvyttömyyseläke-aikansa. Samoin menetellään, jos henkilö palaa osakkaan tai 6 §:n perusteella kannatusmaksua maksavan työnantajan palvelukseen välittömästi TyEL 28 §:n mukaisen kuntoutusrahakauden päätyttyä.
- 8 Jos osakas (työnantaja) on maksanut jäsenelle palkkaa työkyvyttömyyseläkkeen maksamisajalta, työkyvyttömyyseläke maksetaan osakkaalle sitä osin kuin se vastaa samalta ajalta maksettua palkkaa.
- 9 Työkyvyttömyyseläkkeen takautuvassa maksamisessa noudatetaan TyEL 43 §:n 2-4 momentin säännöksiä.

20 § Työkyvyttömyyseläkkeen määrä

- 1 Työkyvyttömyyseläke myönnetään joko täytenä eläkkeenä tai osaeläkkeenä. Täysi työkyvyttömyyseläke on 60 prosenttia eläkkeen perusteena

olevasta palkasta. Osatyökyvyttömyyseläke on puolet täydestä työkyvyttömyyseläkkeestä.

- 2 Jos työkyvyttömyyseläkkeensaajalla taikka hänen aviopuolisollaan on alle 20-vuotias lapsi, jolla eläkkeensaajan jälkeen olisi oikeus perhe-eläkkeeseen, lisätään eläkkeeseen lapsikorotus, joka on yhdeltä lapselta 10 prosenttia ja kahdelta tai useammalta lapselta 20 prosenttia yhteensovittamattoman eläkkeen määrästä.
- 3 Jos työkyvyttömyyseläkkeensaajan työkyky tai lapsikorotukseen oikeutavien lasten lukumäärä muuttuu siten, että muutoksella on vaikutusta eläkkeen määrään, tarkistetaan eläkkeen määrä eläkkeensaajan hakemuksesta tai eläkekassan aloitteesta muutosta seuraavan kuukauden alusta.

21 § Perhe-eläke

- 1 A-osaston jäsenen, 32 §:n mukaisen vapaakirjan saaneen tai eläkkeensaajan (edunjättäjän) kuoltua edunsaajilla on oikeus perhe-eläkkeeseen.
- 2 Edunsaajalla tarkoitetaan
  1. edunjättäjän leskeä, jonka avioliitto edunjättäjän kanssa oli solmittu ennen kuin edunjättäjä siirtyi näiden sääntöjen mukaiselle eläkkeelle,
  2. 20 vuotta nuorempaa edunjättäjän lasta ja
  3. 20 vuotta nuorempaa lesken lasta, joka asui edunjättäjän kuollessa tämän ja lesken kanssa samassa taloudessa.
- 3 Lapsella tarkoitetaan näissä säännöissä myös ottolasta sekä sellaista avioliiton ulkopuolella syntynyttä lasta, johon nähden edunjättäjän elatusvelvollisuus on oikeuden päätöksellä tai sopimuksella vahvistettu.
- 4 Leskellä on oikeus leskeneläkkeeseen
  1. jos leskellä on tai on ollut yhteinen lapsi edunjättäjän kanssa.

2. jos leski edunjättäjän kuollessa oli täyttänyt 50 vuotta tai sai työeläkelain tai kansaneläkelain mukaista työkyvyttömyyseläkettä, joka oli jatkunut vähintään kolmen vuoden ajan, ja jos avioliitto oli solmittu ennen kuin leski oli täyttänyt 50 vuotta ja se oli jatkunut vähintään viisi vuotta.

5 Leskellä ei ole oikeutta leskeneläkkeeseen

1. 4 momentin 1 kohdan nojalla, jos siinä tarkoitettu lapsi on annettu ottolapseksi ennen edunjättäjän kuolemaa tai jos mainitussa kohdassa tarkoitettu lapsi on edunjättäjän lapsi, jonka leski on edunjättäjän kuoltua ottanut ottolapsekseen.

2. jos edunjättäjä on nainen, joka on ollut näiden sääntöjen mukaisella eläkkeellä 01.07.1990.

6 Lapsella on oikeus lapseneläkkeeseen aina lapsen oman vanhemman jälkeen. Oikeutta lapseneläkkeeseen ei kuitenkaan ole useamman kuin kahden edunjättäjän jälkeen samanaikaisesti.

7 Oikeutta perhe-eläkkeeseen ei ole henkilöllä, joka on rikoksella tahallisesti aiheuttanut edunjättäjän kuoleman.

8 Oikeus perhe-eläkkeen saamiseen alkaa edunjättäjän kuolemaa seuraavan kalenterikuukauden alusta lukien.

9 Oikeus lapseneläkkeen saamiseen lakkaa, kun lapsi täyttää 20 vuotta tai annetaan ottolapseksi muulle kuin edunjättäjän leskelle tai tämän puolisolle.

10 Oikeus leskeneläkkeen saamiseen lakkaa, jos leski solmii uuden avioliiton ennen kuin hän on täyttänyt 50 vuotta. Lakkaamisen johdosta maksetaan hänelle kertasuorituksena määrä, joka on yhtä suuri kuin hänen leskeneläkkeensä kolmen vuoden ajalta olisi ollut. Kertasuorituksen perusteena käytetään viimeksi maksettua kuukausieläkettä.

11 Jos leskellä on oikeus aikaisemman avioliiton perusteella saada näiden sääntöjen mukaista tai työeläkelakien mukaista perhe-eläkettä, ei hänellä ole oikeutta näiden sääntöjen mukaiseen perhe-eläkkeeseen jälkimmäisen puolison kuoleman johdosta.

22 § Perhe-eläkkeen määrä

- 1 Perhe-eläke määräytyy edunjättäjän yhteensovittamattoman vanhuuseläkkeen tai täyden työkyvyttömyyseläkkeen perusteella, jota hän sai kuollessaan. Jollei edunjättäjä saanut mainittua eläkettä, edunjättäjän eläkkeen määrä lasketaan kuten näiden sääntöjen A-osaston mukainen täysi vanhuuseläke, kun jäsenyysaikaan luetaan edunjättäjän kuolemaan mennessä karttunut 18 §:n 1 momentin mukainen jäsenyysaika. Eläkkeen määrää laskettaessa ei kuitenkaan oteta huomioon 20 §:n 2 momentin mukaista lapsikorotusta.
- 2 Jos edunjättäjä oli 30.6.1990 osavanhuuseläkkeellä, perhe-eläke lasketaan hänen täyden vanhuuseläkkeensä perusteella.
- 3 Leskeneläkkeen määrä ja lapseneläkkeiden yhteismäärä edunjättäjän eläkkeestä laskettuna on seuraava:

Lasten lukumäärä	0	1	2	3	4 tai useampi
Leskeneläke	6/12	6/12	5/12	3/12	2/12
Lapseneläkkeet	-	4/12	7/12	9/12	10/12
Perhe-eläke yhteensä	6/12	10/12	12/12	12/12	12/12

- 4 Lapseneläkkeiden yhteismäärä jaetaan tasan edunsaajina olevien lasten kesken.
- 5 Jos edunsaajien lukumäärä muuttuu, perhe-eläkkeen määrä ja sen jakautuminen edunsaajien kesken tarkistetaan muutosta seuraavan kuukauden alusta.

23 § Leskeneläkkeen vähentäminen

- 1 Silloin, kun edunjättäjän kuoleman johdosta leskelle myönnetyssä työeläkelakien mukaisessa leskeneläkkeessä tehdään eläkkeen vähentäminen, vähennetään näiden sääntöjen A-osaston mukaisesta, yhteensovite-

tusta leskeneläkkeestä määrä, joka on yhtä suuri osa mainitusta eläkkeestä kuin leskeneläkkeen vähentämisestä johtuva vähennys on työeläkelakien mukaisesta, ennen vähennystä määräytyvästä leskeneläkkeestä.

- 2 Jos vähennys muuttuu, A-osaston eläke lasketaan uudelleen.
- 3 Vähennystä ei kuitenkaan tehdä, jos edunjättäjän viimeinen jäsenyys A-osastossa oli alkanut ennen 1.7.1990.

24 § Eläkkeiden yhteensovittaminen

- 1 Jos A-osaston vanhuus-, osavanhuus- tai työkyvyttömyyseläkkeen saajalla on oikeus saada myös sairausvakuutuslain mukaista päivärahaa, näiden sääntöjen A-osaston sairausrahaa tai työeläkelakien mukaista eläkettä tai kuntoutusrahaa, Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain, työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015) tai maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain (873/2015) mukaista kuntoutusrahaa, potilasvahinkolain (585/1986) perusteella myönnettyä omaan vammaan perustuvaa ansionmenetykskorvausta tai eläkettä, TyEL 92 §:n mukaista etuutta, raideliikennevastuulain (113/1999) mukaan korvattavaan vahinkotapahtumaan perustuvaa korvausta siltä osin kuin korvaus maksetaan henkilölle itselleen tai hänen sijaisensa tulleelle taholle tai työkyvyttömyyseläkkeen kertakorotusta, eläkekassa maksaa A-osaston eläkettä vain siltä osin kuin sen määrä ylittää samalta ajalta maksetun päivärahan, eläkkeen tai etuuden määrän. Kansaneläkettä ja sotilasvammalain mukaista eläkettä ei oteta vähentävänä eläkkeenä huomioon. Edellä mainittujen lakisääteisten eläkkeiden ja etuuksien muuttuessa A-osaston eläke lasketaan uudelleen.
- 2 Vanhuuseläkkeestä ja osavanhuuseläkkeestä vähennetään jäsenyyden päättymiseen mennessä ansaitut 1 momentissa tarkoitetut yhteensovittettavat eläkkeet ja korvaukset. Mikäli ennen 1.1.1989 liittynyt jäsen on valinnut 31.12.1988 voimassa olleet säännöt, vähennetään jäsenen vanhuuseläkkeestä eläkeikään mennessä ansaitut 1 momentissa tarkoitetut yhteensovittettavat eläkkeet ja korvaukset. Vähennykset tehdään ilman TyEL 16 §:n 2 momentin mukaista varhennusvähennystä.
- 3 Jos perhe-eläkkeen saajalla on oikeus saada jäsenen tai eläkkeensaajan kuoleman johdosta myös työeläkelakien mukaista perhe-eläkettä mu-

kaan lukien TyEL 84 §:n mukainen kertakorotus, perhe-eläke yhteensovitetaan kuten 1 momentin mukainen A-osaston eläke. Yhteensovitettava perhe-eläke otetaan huomioon ilman leskeneläkkeen vähentämistä.

- 4 Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetut eläkkeet ja korvaukset otetaan huomioon siitä ajankohdasta lähtien, kun työntekijä saa tai hänellä on ikänsä perusteella oikeus saada mainittuja etuuksia, kuitenkin viimeistään 63 vuoden iän täyttämistä lukien, jos eläkkeensaajalla on TyELmuutVPL:n 8 §:n perusteella oikeus saada työeläkelakien mukainen eläke mainituissa iässä. Muussa tapauksessa työeläkelakien mukaiset eläkkeet otetaan huomioon viimeistään TyEL:n 11 §:n mukaisen alimman eläkeiän täyttämistä lukien. Vanhuuseläke, johon henkilöllä on oikeus TyEL 13 §:n 2 ja 3 momentin perusteella, otetaan kuitenkin huomioon siitä ajankohdasta lähtien, kun hän saa tai hänellä olisi ikänsä puolesta oikeus saada mainittujen momenttien perusteella myönnettyä eläkettä.
- 5 Sen estämättä, mitä 1 ja 3 momentissa on säädetty, eläkkeitä yhteensovitettaessa ei oteta huomioon 31.12.2015 saakka voimassa olleeseen tapaturmavakuutuslakiin, työtapaturma- ja ammattitautilakiin (459/2015), liikennevakuutuslakiin tai sotilasvammalakiin perustavaa sellaista korvausta, jota työntekijä on saanut vähintään kolmen vuoden ajan välittömästi ennen eläketapahtumaa, siltä osin kuin korvaus ei ylitä eläketapahtumaa edeltänyttä tasoa vastaavaa korvausta eikä tällaiseen korvaukseen perustuvaa perhe-eläkettä.
- 6 Jos työntekijä liittyy sääntöjen 4 §:n 2 momentin tai 3 momentin mukaisesti kassan jäseneksi, työnantaja voi ilmoittaa jäsenen suostumuksella ne vapaakirjalisäeläkkeet, jotka edellä mainittujen yhteensovitettävien eläkkeiden lisäksi vähennetään A-osaston eläkkeestä.
- 7 Jos kuitenkin jäsen on jäsenyytensä perusteena olevan työsuhteensa ohella samanaikaisesti ollut muussa eläkkeeseen oikeuttavassa työ- tai virkasuhteessa taikka harjoittanut yrittäjätoimintaa tai ollut 31.12.2016 saakka voimassa olleen TyEL:n mukaisella osa-aikaeläkkeellä, niiden perusteella samalta ajalta ansaittu eläke ei vähennä A-osaston eläkettä. Samoin, jos työsuhde jatkuu yli yleisen 63 vuoden eläkeiän, ei sen jälkeeseen työsuhteen osaan perustuva eläke vähennä A-osaston maksettavaa eläkettä.

- 8 Eläkkeiden yhteensovituksessa on kuitenkin otettava huomioon, että maksettavan A-osaston vanhuus-, työkyvyttömyys-, ja perhe-eläkkeen pääoma-arvon tulee Finanssivalvonnalle ilmoitettujen laskuperusteiden mukaan laskettuna olla vähintään yhtä suuri kuin jäsenen maksamien jäsenmaksujen määrä.

25 § Hautausavustus

- 1 A-osaston jäsenen tai eläkettä saavan entisen jäsenen (edunjättäjän) kuoltua maksetaan hautausavustusta edellyttäen kuitenkin, että edunjättäjä on ollut A-osaston jäsenenä vähintään 3 kuukautta. Hautausavustus maksetaan kuolinpesälle.
- 2 Hautausavustuksena maksetaan jäsenen jälkeen eläkkeen perusteena olevan kuukausipalkan ja eläkkeensaajan jälkeen yhteensovittamattoman kuukausieläkkeen kolminkertainen määrä.

1.1.2017 ja sen jälkeen liittyneet jäsenet

26 § Vanhuuseläke

- 1 Vuonna 1957 ja sitä ennen syntyneen henkilön eläkeikä on 63 vuotta. Vuonna 1958 ja sen jälkeen syntyneen henkilön eläkeikä on yhden vuoden alempi kuin hänen TyEL 11 §:ssä säädetty alin vanhuuseläkeikänsä.
- 2 Oikeus vanhuuseläkkeeseen on jäsenellä, jonka työsuhde on päättynyt hänen täytettyään eläkeiän, ja näiden sääntöjen mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen saajalla hänen täytettyään TyEL 11 §:n mukaisen eläkeiän.
- 3 6 §:n 1 momentin ja 6 §:n 2 momentin mukaisella jatkojäsenellä on oikeus vanhuuseläkkeeseen hänen täytettyään näiden sääntöjen mukaisen eläkeiän.
- 4 Täyden vanhuuseläkkeen kokonaiskarttumaprosentti on 60, kun henkilöllä on vähintään 300 eläkkeeseen oikeuttavaa palveluskuukautta. Jos jäsen jatkaa työskentelyä eläkeiän täyttämisen jälkeen, karttumaprosenttiin lisätään kaksi prosenttiyksikköä kutakin eläkeiän täyttämisen jäl-

- keen palveltua jäsenyysvuotta kohti, enintään kuitenkin kuusi prosenttiyksikköä.
- 5 Vanhuuseläke on kokonaiskarttumaprosentin osoittama määrä 33 §:n 6 momentin mukaisesta eläkepalkasta.
  - 6 Täysi työkyvyttömyyseläke muuttuu vanhuuseläkkeeksi ja osaeläkkeenä myönnetty työkyvyttömyyseläke täyttää työkyvyttömyyseläkettä vastaavaksi vanhuuseläkkeeksi sitä seuraavan kuukauden alusta, jonka aikana eläkkeensaaja täyttää TyEL 11 §:n mukaisen eläkeiän.
  - 7 Takautuvaa eläkettä ei makseta ajalta, jolta jäsen on saanut sairausvakuutuslain mukaista päivärahaa, näiden sääntöjen mukaista sairausrahaa, työeläkelakien, Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuuksista annetun lain, työtapaturma- ja ammattitautilain tai maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain mukaista kuntoutusrahaa taikka ansionmenetykskorvausta liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain perusteella.

27 § Työkyvyttömyyseläke

- 1 Oikeus työkyvyttömyyseläkkeeseen on jäsenellä, jolla on oikeus saada TyEL 35 §:n mukaista työkyvyttömyyseläkettä tai TyEL 44 §:n perusteella kuntoutustukena myönnettyä työkyvyttömyyseläkettä tai TyEL 53 a §:n perusteella myönnettyä työuraeläkettä. Oikeutta työkyvyttömyyseläkkeeseen ei kuitenkaan ole henkilöllä, joka on täyttänyt 26 §:ssä tarkoitetun eläkeiän. Oikeus työkyvyttömyyseläkkeeseen on niin ikään henkilöllä, jolle myönnetään työkyvyttömyyseläke sellaisen työkyvyttömyyden perusteella, joka on alkanut ennen kuin kuntoutusrahakauden päättymisestä on kulunut kaksi vuotta ja joka on ollut eläkekassan jäsen välittömästi ennen hänelle annetun kuntoutuksen alkamista.
- 2 Täyden työkyvyttömyyseläkkeen määrä on 60 % 33 §:n 6 momentin mukaisesta eläkepalkasta.
- 3 Jos jäsenellä on oikeus saada osaeläkkeenä myönnettyä TyEL:n mukaista työkyvyttömyyseläkettä, työkyvyttömyyseläkkeen määrä on puolet edellä tarkoitetun täyden työkyvyttömyyseläkkeen määrästä.

- 4 Jäsenellä ei ole oikeutta työkyvyttömyyseläkkeeseen sellaisen sairauden vuoksi, joka on selvästi ilmennyt ennen jäseneksi tuloa taikka sellaisen vian tai vamman vuoksi, joka on saatu ennen sanottua ajankohtaa.
- 5 Takautuvaa eläkettä ei makseta ajalta, jolta jäsen on saanut sairausvakuutuslain mukaista päivärahaa, näiden sääntöjen mukaista sairausrahaa, työeläkelakien, Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain, työtapaturma- ja ammattitautilain tai maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain mukaista kuntoutusrahaa taikka ansionmenetykskorvausta liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain perusteella.
- 6 Jos osakas tai 6 §:n perusteella kannatusmaksua maksava työnantaja on maksanut jäsenelle palkkaa työkyvyttömyyseläkkeen maksamisajalta, työkyvyttömyyseläke maksetaan osakkaalle tai 6 §:n perusteella kannatusmaksua maksavalle työnantajalle siltä osin kuin se vastaa samalta ajalta maksettua palkkaa.
- 7 Jos eläkkeensaajan työkyky palautuu ja hän palaa välittömästi osakkaan tai 6 §:n perusteella kannatusmaksua maksavan työnantajan palvelukseen, hänen jäsenyytensä palautuu ilman yli-ikäisyysmaksua. Jäsenyyssajaksi lasketaan hänen aikaisempi jäsenyysaikansa sekä työkyvyttömyyseläkeaikansa. Samoin menetellään, jos henkilö palaa osakkaan tai 6 §:n perusteella kannatusmaksua maksavan työnantajan palvelukseen välittömästi TyEL 28 §:n mukaisen kuntoutusrahakauden päätyttyä.

28 § Perhe-eläke ja edunsaajat

- 1 Jäsenen, 32 §:n mukaisen vapaakirjan saaneen tai eläkkeensaajan (edunjättäjä) kuoltua edunsaajilla on oikeus perhe-eläkkeeseen. Entisellä puolisoilla ei ole perhe-eläkeoikeutta.
- 2 Edunsaajalla tarkoitetaan eläkekassan jäsenen, 32 §:n mukaisen vapaakirjan saaneen tai vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkkeen saajan leskeä, jonka kanssa edunjättäjä oli solminut avioliiton ennen kuin oli täyttänyt näiden sääntöjen 26 §:n mukaisen eläkeiän, ja 18 vuotta nuorempaa edunjättäjän lasta sekä lesken lasta, joka asui edunjättäjän kuollessa tämän ja lesken kanssa samassa taloudessa.

- 3 Edellä 2 momentissa tarkoitettuna lapsena pidetään myös ottolasta sekä sellaista avioliiton ulkopuolella syntynyttä lasta, johon nähden jäsenen tai eläkkeensaajan elatusvelvollisuudesta on tuomioistuimessa päätetty tai siitä on tehty kirjallinen sopimus, jonka sosiaalilautakunta on vahvistanut.
- 4 Leskellä on oikeus leskeneläkkeenä suoritettavaan perhe-eläkkeeseen,
- 1) jos leskellä on tai on ollut yhteinen lapsi edunjättäjän kanssa
- tai
- 2) jos leski edunjättäjän kuollessa oli täyttänyt 50 vuotta tai sai TyEL:n tai TyEL 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa ja saman pykälän 2 momentissa mainitun lain, eläkesäännösten tai eläkesäännön taikka kansaneläkelain mukaista työkyvyttömyyseläkettä, joka oli jatkunut vähintään kolmen vuoden ajan, ja jos avioliitto oli solmittu ennen kuin leski oli täyttänyt 50 vuotta ja se oli jatkunut vähintään viisi vuotta.
- 5 Leskellä ei ole oikeutta leskeneläkkeeseen
- 1) 4 momentin 1 kohdan nojalla, jos siinä tarkoitettu lapsi on annettu ottolapseksi ennen edunjättäjän kuolemaa tai jos mainitussa kohdassa tarkoitettu lapsi on edunjättäjän lapsi, jonka leski on edunjättäjän kuoltua ottanut ottolapsekseen,
- 2) jos edunjättäjä avioliiton solmimisesta lähtien on ollut näiden sääntöjen mukaisella työkyvyttömyyseläkkeellä,
- 3) jos edunjättäjä on kuollut kahden vuoden kuluessa työsuhteen alkamisesta työnantajaan ja kuoleman pääasiallisena syynä on ollut ennen työsuhteen alkamista ilmennyt sairaus taikka sellainen vika tai vamma, jonka hän oli saanut ennen sanottua ajankohtaa
- tai
- 4) jos leskellä on aikaisemman avioliiton perusteella oikeus saada TyEL:n tai TyEL 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa ja saman pykälän 2 momentissa mainittujen lakien, eläkesäännösten tai eläkesääntöjen mukaista eläkettä vastaavaa perhe-eläkettä.

- 6 Lapsella on oikeus lapseneläkkeenä suoritettavaan perhe-eläkkeeseen, jos hän ei ole täyttänyt 18 vuotta edunjättäjän kuollessa. Lapseneläke myönnetään ensisijaisesti oman vanhemman jälkeen. Lapseneläkkeeseen ei ole oikeutta useamman kuin kahden edunjättäjän jälkeen samanaikaisesti. Jos kahden edunjättäjän jälkeen lapseneläkettä saavalle lapselle myönnetään myöhemmin lapseneläke oman vanhemman jälkeen, muun edunjättäjän jälkeen ensiksi myönnetty lapseneläke lakkaa siitä ajankohdasta, josta oman vanhemman jälkeen myönnettävä lapseneläke alkaa.
- 7 Perhe-eläkkeeseen ei ole oikeutta edunsaajalla, joka on rikoksella tahallisesti aiheuttanut edunjättäjän kuoleman.
- 8 Oikeus leskeneläkkeeseen lakkaa, jos leski solmii uuden avioliiton ennen kuin hän on täyttänyt 50 vuotta. Tällöin hänelle maksetaan viimeksi maksettua kuukausieläkettä perusteena käyttäen hänen vuotuisen leskeneläkkeensä kolminkertainen määrä.

29 § Perhe-eläkkeen määrä

- 1 Perhe-eläke määräytyy edunjättäjän näiden sääntöjen mukaisen yhteensovittamattoman vanhuuseläkkeen tai täyden työkyvyttömyyseläkkeen perusteella. Leskeneläkkeen määrä ja lapseneläkkeiden yhteismäärä edunjättäjän eläkkeestä laskettuna on seuraava:

Lasten lukumäärä	0	1	2	3	4 tai useampi
Leskeneläke	6/12	6/12	5/12	3/12	2/12
Lapseneläkkeet	-	4/12	7/12	9/12	10/12
Perhe-eläke yhteensä	6/12	10/12	12/12	12/12	12/12

- 2 Lapseneläkkeiden yhteismäärä jaetaan tasan edunsaajina olevien lasten kesken. Jos edunsaajien lukumäärä muuttuu, perhe-eläkkeen määrä ja sen jakautuminen edunsaajien kesken tarkistetaan muutosta seuraavan kuukauden alusta.

- 3 Jos edunjättäjä ei ole saanut 1 momentissa tarkoitettua eläkettä tai jos hän sai 27 §:n 3 momentissa tarkoitettua työkyvyttömyyseläkettä, perhe-eläke lasketaan siitä eläkkeestä, jonka edunjättäjä olisi saanut, jos hän olisi kuolinpäivänään tullut täyteen työkyvyttömyyseläkkeeseen oikeuttavassa määrin työkyvyttömäksi.
- 4 Silloin, kun edunjättäjän kuoleman johdosta leskelle myönnetyssä työeläkelakien mukaisessa leskeneläkkeessä tehdään eläkkeen vähentäminen, vähennetään näiden sääntöjen A-osaston mukaisesta, yhteensovitetusta leskeneläkkeestä määrä, joka on yhtä suuri osa mainitusta eläkkeestä kuin leskeneläkkeen vähentämisestä johtuva vähennys on työeläkelakien mukaisesta, ennen vähennystä määräytyvästä leskeneläkkeestä. Jos vähennys muuttuu, A-osaston eläke lasketaan uudelleen.

30 § Eläkkeiden yhteensovittaminen

- 1 Näiden sääntöjen 26 §:n mukaisesta vanhuuseläkkeestä vähennetään jäsenyyden päättymiseen mennessä karttunut työeläkelakien mukainen eläke. 27 §:n mukaisesta työkyvyttömyyseläkkeestä vähennetään jäsenyyden päättymiseen mennessä karttunut eläke sekä TyEL 66 §:n mukaisen tulevan ajan eläkkeenosan yhteismäärä.
- 2 Näiden sääntöjen mukaisesta eläkkeestä vähennetään lisäksi
- 1) sairausvakuutuslain mukainen päiväraha ja näiden sääntöjen mukainen sairausraha
  - 2) työeläkelakien mukainen kuntoutusraha
  - 3) Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain mukainen kuntoutusraha
  - 4) ulkomaisen lainsäädännön perusteella maksettava, kotimaisiin työsuhde-eläkkeisiin rinnastettava ammatillinen, omaan työhön perustuva eläke
  - 5) tapaturmavakuutuslain (608/1948) ja työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015) mukainen päiväraha, tapaturmaeläke ja kuntoutusraha
  - 6) korvauksensaajan vamman johdosta liikennevakuutuslain perusteella tuleva jatkuva korvaus
  - 7) liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain nojalla myönnetty ansionmenetykskorvaus

- 8) potilasvahinkolain (585/1986) perusteella myönnetty, omaan vammaan perustuva ansionmenetykskorvaus tai eläke
- 9) raideliikennevastuulain (113/1999) mukaan korvattavaan vahinkotapah-tumaan perustuvan korvauksen siltä osin kuin korvaus maksetaan henki-lölle itselleen tai hänen sijaansa tulleele taholle sekä
- 10) henkilön liittyessä eläkekassan jäseneksi työnantajan huomioon otetta-viksi ilmoittamat muut työ- ja virkasuhteeseen perustuvat eläkkeet.

3 1 ja 2 momenteissa tarkoitetut eläkkeet ja korvaukset otetaan huomioon ilman TyEL 82 §:n mukaista muuntamista (elinaikakerroin) ja TyEL 16 §:n 2 momentin mukaista varhennusvähennystä. Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja vähennyksiä tehtäessä ei oteta huomioon TyEL 12 §:n 2 momentin tai TyEL 16 §:n 3 momentin mukaista lykkäyskorotusta. 1 ja 2 momenteissa tarkoitetut eläkkeet ja korvaukset otetaan huomioon TyEL 81 §:n mukaisesti kertakorotettuina.

4 Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetut eläkkeet ja korvaukset otetaan huomioon siitä ajankohdasta lähtien, kun työntekijä saa tai hänellä on ikänsä perusteella oikeus saada mainittuja etuuksia, kuitenkin viimeis-tään TyEL 11 §:ssä säädetyn alimman vanhuuseläkeiän täyttämistä lu-kien. Vanhuuseläke, johon henkilöllä on oikeus TyEL 13 §:n 2 ja 3 mo-mentin perusteella, otetaan kuitenkin huomioon siitä ajankohdasta läh-tien, kun hän saa tai hänellä olisi ikänsä puolesta oikeus saada mainittu-jen momenttien perusteella myönnettyä eläkettä.

5 Edellä 1 ja 2 momenteissa mainittujen lakisääteisten eläkkeiden ja kor-vausten muuttuessa A-osaston eläke lasketaan uudelleen. A-osaston eläkkeen määrää ei kuitenkaan vähennetä, kun jonkun 1 tai 2 momentis-sa mainitun etuuden määrää korotetaan palkkatason muutosten tai sii-hen verrattavan muun syyn johdosta.

6 Jos kuitenkin jäsen on jäsenyytensä perusteena olevan työsuhteensa ohella samanaikaisesti ollut muussa eläkkeeseen oikeuttavassa työ- tai virkasuhteessa taikka harjoittanut yrittäjätoimintaa, niiden perusteella samalta ajalta ansaittu eläke ei vähennä A-osaston eläkettä. Samoin, jos työsuhte jatkuu keskeytyttä yli näiden sääntöjen 26 §:n mukaisen eläkeiän, ei sen jälkeiseen työsuhteen osaan perustuva lakisääteinen elä-ke vähennä A-osaston eläkettä.

- 7 Jos perhe-eläkkeen saajalla on oikeus saada jäsenen tai eläkkeensaajan kuoleman johdosta myös työeläkelakien mukaista perhe-eläkettä mukaan lukien TyEL 84 §:n 3 momentin mukainen kertakorotus, perhe-eläke yhteensovitetaan kuten näiden sääntöjen mukainen A-osaston eläke. Yhteensovitettava perhe-eläke otetaan huomioon ilman leskeneläkkeen vähentämistä.
- 8 Eläkkeiden yhteensovituksessa on kuitenkin otettava huomioon, että maksettavan A-osaston vanhuus-, työkyvyttömyys-, ja perhe-eläkkeen pääoma-arvon tulee Finanssivalvonnalle ilmoitettujen laskuperusteiden mukaan laskettuna olla vähintään yhtä suuri kuin jäsenen maksamien jäsenmaksujen määrä.

31 § Hautausavustus

- 1 Hautausavustuksena maksetaan eläkekassan jäsenen tai 26 §:n mukaisen vanhuuseläkkeen, tai 27 §:n mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen saajan kuoltua 4000 € (vuoden 2017 indeksitasossa).
- 2 Hautausavustus maksetaan kuolinpesälle.

A-osaston kaikille jäsenille yhteiset määräykset

32 § Vapaakirja

- 1 Jos jäsenen työsuhde päättyy ennen näiden sääntöjen mukaiseen eläkkeeseen oikeuttavaa tapahtumaa ja jos henkilöllä tällöin on vähintään 36 eläkkeeseen oikeuttavaa jäsenyysskuukautta, hän ja hänen edunsaajansa säilyttävät oikeuden näiden sääntöjen mukaiseen vanhuuseläkkeeseen näiden sääntöjen mukaisessa eläkeiässä, työkyvyttömyyseläkkeeseen ja perhe-eläkkeeseen saamalla vapaakirjan, jonka eläkemäärät lasketaan 2 ja 3 momentin mukaisesti. Vapaakirjaoikeutta ei ole hautausavustukseen.
- 2 Näiden sääntöjen mukainen kokonaiseläke lasketaan kaavasta $t_1/T \times E$, missä

t_1 = eläkkeeseen oikeuttavien jäsenyyskuukausien lukumäärä työsuhteen päättyessä, kuitenkin siten, ettei t_1 saa olla suurempi kuin T

T = eläkkeeseen oikeuttavien jäsenyyskuukausien lukumäärä ennen 1.1.2017 liittyneellä jäsenellä 17 §:n mukaiseen ja 1.1.2017 ja sen jälkeen liittyneellä jäsenellä 26 §:n mukaiseen eläkeikään laskettuna ja

E = Ennen 1.1.2017 liittyneellä jäsenellä 18 §:n mukaan ja 1.1.2017 ja sen jälkeen liittyneellä jäsenellä 26 §:n mukaan laskettu vanhuuseläke, jonka henkilö eläkeikään saakka palveltuaan olisi saanut tai ennen 1.1.2017 liittyneellä jäsenellä 20 §:n mukaan ja 1.1.2017 ja sen jälkeen liittyneellä jäsenellä 27 §:n mukaan laskettu työkyvyttömyyseläke, jonka hän työsuhteensa päättyessä työkyvyttömäksi tullessaan olisi saanut. Eläkkeitä laskettaessa käytetään työsuhteen päättymishetkeä vastaavaa 33 §:n mukaista eläkepalkkaa. Jos 1.1.2017 tai sen jälkeen jäseneksi liittyneen henkilön eläkeikä ei ole työsuhteen päättymishetkellä tiedossa, eläkeikänä pidetään vapaakirjaa laskettaessa ikää, joka on vuotta alempi kuin hänen omaa ikäluokkaansa lähimmälle ikäluokalle säädetty TyEL 11 §:n mukainen alin vanhuuseläkeikä.

- 3 Edellä 2 momentin mukaisesti laskettu kokonaiseläke yhteensovitetaan ennen 1.1.2017 liittyneellä jäsenellä 24 §:n mukaisesti ja 1.1.2017 ja sen jälkeen liittyneellä jäsenellä 30 §:n mukaisesti.
- 4 Vapaakirjaan oikeutetulle annetaan työsuhteen päätyttyä kirjallinen ilmoitus, josta käyvät selville 2 ja 3 momentin mukaisesti lasketut vapaakirjan määrät.
- 5 Perhe-eläkkeen perusteena olevan vapaakirjan määrä leskelle ja vähintään kahdelle lapselle on edunjättäjän vapaakirjan suuruinen, jos edunjättäjä on saanut vapaakirjaan perustuvaa eläkettä vanhuuseläkkeenä tai työkyvyttömyyseläkkeenä.
- 6 Vapaakirjaan perustuvaa perhe-eläkettä myönnettäessä sovelletaan sen määrään ja jakautumiseen edunsaajien kesken ennen 1.1.2017 liittyneellä jäsenellä 22 §:ää ja 1.1.2017 ja sen jälkeen liittyneellä jäsenellä 29 §:ää.

- 7 Jos vapaakirjan saanut henkilö tulee uudelleen eläkekassan jäseneksi, hän ja hänen edunsaajansa menettävät oikeuden saada tämän vapaakirjan perusteella eläkettä.
- 8 Jos vapaakirjan saanut henkilö käyttää oikeuttaan 17 §:n 4 tai 5 momentissa tarkoitettuun osavanhuseläkkeeseen, hän ja hänen edunsaajansa menettävät oikeuden saada tämän vapaakirjan perusteella eläkettä.
- 9 Jos eläkekassan jäsenen työsuhde päättyy ennen näiden sääntöjen mukaiseen eläkkeeseen oikeuttavaa tapahtumaa ja jos hänellä tällöin on vähemmän kuin 36 eläkkeeseen oikeuttavaa jäsenyyskuukautta, hän menettää oikeuden eläkkeeseen eikä hänellä muutenkaan ole oikeutta eläkekassan varoihin. Jäsenelle palautetaan hakemuksesta hänen itsensä maksamat jäsenmaksut 13 §:n mukaisesti.
- 10 Mikäli jäsenen työsuhde päättyy siitä syystä, että hän siirtyy toiseen ETA-valtioon työntekijöiden ja ammatinharjoittajien lisäeläkeoikeuksista annetun lain tarkoittamalla tavalla, lähtevälle työntekijälle voidaan vapaakirjan sijasta hänen nimenomaisella suostumuksellaan maksaa vapaakirjan arvoa vastaava pääoma Finanssivalvonnalle ilmoitettujen laskuperusteiden mukaisesti laskettuna kertasuorituksena, jos vapaakirjan arvo ei kuukausittain suoritettavaksi eläkkeeksi muutettuna ole suurempi kuin 70 euroa (vuoden 2018 indeksitasossa).

33 § Eläkkeen perusteena oleva palkka

- 1 Eläkkeen perusteena olevalla palkalla (jäljempänä eläkepalkka) tarkoitetaan samaan työsuhteeseen perustuvaa 31.12.2006 saakka voimassa olleen TEL:n mukaista eläkepalkkaa. Eläkepalkka lasketaan TEL:n 31.12.2004 voimassa olleiden säännösten mukaan. Eläkepalkkana käytetään jäsenen viimeisen työsuhteen edellä tarkoitettulla tavalla laskettua TEL:n mukaista eläkepalkkaa.
- 2 Jos jäsen on viimeisen työsuhteensa aikana ollut 31.12.2016 saakka voimassa olleen TyEL:n mukaisella osa-aikaeläkkeellä tai 1.1.2017 alkaen voimassa olevan TyEL 15 §:n mukaisella osittaisella varhennetulla vanhuuseläkkeellä, lasketaan eläkepalkka kertomalla viimeisen työsuhteen kustakin työsuhdejaksosta laskettu eläkepalkka mainittuun työsuhdejakssoon sisältyvien jäsenkuukausien lukumäärällä. Näin saatujen palkkojen

yhteismäärä jaetaan työsuhdejaksoihin sisältyvien jäsenkuukausien yhteismäärällä. Henkilön jäädessä osittaiselle varhennetulle vanhuuseläkkeelle työsuhdejakson katsotaan katkeavan osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen alkaessa.

- 3 Jatkojäsenyyden 6 §:n 1 momentin nojalla saaneen jäsenen eläkepalkka lasketaan sen työsuhteen perusteella, josta vakuutusmaksut on viimeksi peritty.
- 4 Jatkojäsenyyden 6 §:n 2 momentin nojalla saaneen jäsenen eläkepalkkaa laskettaessa viimeisenä työsuhteena pidetään eläkekassan osakkaan liiketoiminnan luovutusta edeltänyttä ja jatkojäsenyyden aikaista yhteistä työsuhdetta.
- 5 5 §:n 6 momentissa tarkoitetun henkilön eläkepalkka lasketaan sen työsuhteen perusteella, josta vakuutusmaksut on viimeksi peritty.
- 6 1.1.2017 ja sen jälkeen liittyneiden jäsenten eläkepalkka lasketaan 1–5 momenteissa säädetyllä tavalla, kuitenkin siten, että ansiot otetaan 1.1.2017 alkaen huomioon ilman 31.12.2006 saakka voimassa olleen TEL:n 7 a §:ssä tarkoitettua vähennystä (palkansaajan eläkemaksuvähennys).

34 § Eläkkeen myöntäminen kertamaksua vastaan

- 1 Eläkekassa voi Finanssivalvonnalle ilmoitettujen laskuperusteiden mukaan kertamaksua vastaan myöntää osakkaan palveluksessa olevalle henkilölle sovitusta ajankohdasta lukien määräsuuruisen eläkkeen sekä hänen leskelleen ja lapsilleen vastaavan perhe-eläkkeen, joihin sovelletaan eläkkeiden yhteensovituksen ja maksamisen osalta näitä sääntöjä.

35 § Sairausraha

- 1 A-osaston jäsenelle, joka sairauden, vian tai vamman johdosta on tullut työhön kykenemättömäksi, maksetaan sairausrahaa, ei kuitenkaan silloin jos työkyvyttömyys on aiheutunut liikennevakuutuslain tarkoittamasta liikennevahingosta, potilasvahinkolain (585/1986) tarkoittamasta potilasvahingosta, raideliikennevastuulain (113/1999) mukaan korvattavasta vahinkotapahtumasta tai 31.12.2015 saakka voimassa olleen tapaturma-

vakuutuslain tai työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015) mukaisesti työtapaturmasta tai ammattitaudista.

- 2 Sairausrahaa maksetaan sairausajan palkan päättymisestä lukien. Jos työkyvyttömyys on alkanut uudelleen 30 päivän kuluessa siitä, kun viimeksi oli maksettu sairausrahaa, maksetaan sairausrahaa heti uuden työkyvyttömyysjakson alkamispäivästä. Jos jäsen on saanut sairausrahaa yhdenjaksoisesti yhteensä 360 päivältä, hän voi saada uudelleen päivärahaa vasta kun hän on sairausrahajaksojen välillä ollut työkykyinen vuoden ajan.
- 3 Sairausrahan määrä on päivää kohti 1/3 prosenttia jäsenelle viimeksi ennen sairautta maksetusta kuukausipalkasta, kuitenkin aina vähintään 1/8 A-osaston kaikkien jäsenten keskipäiväpalkasta. Tämä keskipäiväpalkka saadaan vuosittain jakamalla kaikkien jäsenten vuosipalkkojen summa jäsenten lukumäärällä ja näin saatu määrä luvulla 360. Näin saatua osamäärää sovelletaan vahvistamispäätöstä seuraavan kalenterivuoden alusta lukien jäsenten keskipäiväpalkkana. Päivää kohti laskettu sairausraha pyöristetään lähimpään täyteen 10 senttiin.
- 4 Sairausrahan maksaminen päättyy näiden sääntöjen mukaisen eläkkeen alkamiseen.
- 5 Jäsenellä ei ole oikeutta sairausrahaan sellaisen sairauden, vian tai vaman vuoksi, joka on selvästi ilmennyt tai saatu ennen jäseneksi tuloa. Sairausrahaa ei makseta alkoholismien perusteella.

36 § A-osaston etuuksien hakeminen, maksaminen ja oikeusturva

- 1 A-osaston eläkettä haetaan kuten B-osaston eläkettä. Sairausrahaa ja hautausavustusta haetaan eläkekassan laatimalla lomakkeella.
- 2 Eläkekassa antaa etuuksista kirjallisen päätöksen laskelmineen. Eläkkeet maksetaan saajan ilmoittamalle pankkitilille kuukausittain etukäteen. Eläkkeen maksaminen päättyy eläkkeensaajan kuolinkuukauden loppuun.
- 3 Eläkettä suoritetaan takautuvasti vakuutuskassalain 89 §:n mukaisesti.

- 4 Eläkkeenhakijan tai -saajan tietojenantovelvollisuuden, ilmoitusvelvollisuuden sekä eläkkeen viivästyskorotuksen, takaisinperinnän ja eläkkeen maksamisen keskeytyksen osalta noudatetaan vakuutuskassalain, TyEL:n ja työkyvyttömyyseläkkeellä olevien työhönpaluun edistämisestä annetun lain (738/2009) säännöksiä.
- 5 Vanhuus- ja osavanhuuseläkkeen maksaminen voidaan keskeyttää, jos eläkkeensaaja palaa takaisin osakkaan tai 6 §:n perusteella kannatusmaksua maksavan työnantajan palvelukseen. Yhteensovitetun A-osaston eläkkeen rinnalla saa työskennellä samoin ehdoin kun kuin lakisääteisen eläkkeen rinnalla.
- 6 Toimeentulotuesta annetussa laissa mainitun toimielimen hakemuksesta eläke tai osa siitä voidaan maksaa toimielimelle käytettäväksi eläkkeensaajan tai sellaisen henkilön hoitoon, jonka elatukseen eläkkeensaaja edellä mainitun lain mukaan on velvollinen osallistumaan. Maksamisessa noudatetaan TyEL:n säännöksiä.
- 7 Päätökseen tyytymätön voi pyytää asiansa uudelleen käsittelyä, jos hän epäilee virhettä päätöksessä. Eläkekassa oikaisee päätöksen, jos uudet selvitykset antavat siihen aiheita. Päätökseen tyytymätön voi pyytää ratkaisusuositusta Vakuutuslautakunnalta. Asian voi saattaa myös Helsingin käräjäoikeuden ratkaistavaksi.

37 § Indeksoidonaisuus

- 1 A-osaston eläkkeet tarkistetaan TyEL 98 §:ssä tarkoitetulla indeksillä (työeläkeindeksi).
- 2 Eläkettä ja vapaakirjaa laskettaessa eläkepalkka ja sen perusteena olevat vuosiansiot tarkistetaan 31.12.2004 saakka indeksillä, jossa palkkatason muutoksen painokerroin on 0,5 ja hintatason muutoksen painokerroin 0,5 (puoliväli-indeksi) ja sen jälkeen TyEL 96 §:ssä tarkoitetulla palkkakertoimella.
- 3 Vapaakirjaeläkettä myönnettäessä tarkistetaan vapaakirja ja eläkepalkka TyEL 96 §:ssä tarkoitetulla palkkakertoimella.

- 4 Yhteensovitettaessa eläkettä uudelleen 24 §:n 1 momentin tai 30 §:n 5 momentin mukaisesti eläkepalkka ja eläkkeet tarkistetaan TyEL 98 §:ssä tarkoitetulla indeksillä.
- 5 31 §:n mukainen hautausavustus tarkistetaan eläkekassan jäsenen tai eläkkeensaajan kuolinvuoden tasoon TyEL 98 §:ssä tarkoitetulla indeksillä.
- 6 32 § 10 momentissa tarkoitettua rahamäärää tarkistetaan vuosittain TyEL 96 §:ssä tarkoitetulla palkkakertoimella.

B-OSASTON ETUUDET

38 § Eläkkeet ja muut etuudet

- 1 Eläkekassan jäsenellä tai entisellä jäsenellä sekä hänen edunsaajillaan on TyEL:n, TyELVPL:n ja TyEL:n muuttamisesta annetun voimaantulolain (71/2016) mukaisesti oikeus saada kassalta niitä eläkkeitä ja etuuksia, joista TyEL:ssä säädetään.
- 2 Edellä 1 momentissa tarkoitettujen etuuksien saamisen ehdot ja määrä sekä niiden hakeminen ja maksaminen määräytyvät TyEL:n, TyELVPL:n ja TyEL:n muuttamisesta annetun voimaantulolain (71/2016) sekä niiden perusteella annettujen asetusten sekä näiden sääntöjen mukaisesti.

A- JA B-OSASTOILLE YHTEISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ

39 § Takuupääoma ja rahastot

- 1 Kassalla on 170 000 euron suuruinen takuupääoma. Takuuosuuksien nimellisarvo on 17 000 euroa. Takuuosuudelle voidaan maksaa korkoa. Kassan jouduttua selvitystilaan takuupääoma maksetaan takaisin, kun muut velat on maksettu tai niiden maksamiseen tarvittava määrä on varattu sekä muut kassan sitoumukset täytetty.

- 2 Kassalla on vararahasto, jota kartutetaan niin kuin vakuutuskassalaissa on säädetty.
- 3 Kassankokous voi päättää muunkin rahaston muodostamisesta eläkekassalle erityistä tarkoitusta varten.

40 § Varojen sijoittaminen ja lainanotto

- 1 Kassan on sijoitettava varansa turvaavasti ja tuloa tuottavasti sekä kassan maksuvalmiutta silmällä pitäen. Kassan varoja ei saa käyttää sen toiminnalle ilmeisesti vieraaseen tarkoitukseen.
- 2 Kassa saa ottaa lainaa ainoastaan vakuutuskassalain 7 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa. Lainojen yhteismäärä ei saa ilman Finanssivalvonnan suostumusta olla suurempi kuin kuukaudessa maksettavien eläkkeiden määrä.

41 § Toimitusjohtaja

- 1 Kassalla on toimitusjohtaja, jonka tulee hallituksen ohjeiden ja määräysten mukaan hoitaa kassan juoksevaa hallintoa.

42 § Hallitus

- 1 Kassan hallitukseen kuuluu viisi jäsentä.
- 2 Jäsenten toimikausi on kolme kalenterivuotta. Jäsenistä eroaa ensimmäisenä vuonna yksi ja kahtena seuraavana vuonna kumpanakin kaksi, aluksi arvan mukaan ja sitten vuorottain. Toimitusjohtaja voidaan valita hallitukseen määräämättömäksi ajaksi.
- 3 Hallitukseen ei saa valita henkilöä, joka on täyttänyt 65 vuotta.
- 4 Jos hallituksen jäsen jää toimikautensa aikana näiden sääntöjen mukaiselle eläkkeelle, hänen työsuhteensa osakkaaseen päättyy tai hän on lopettanut maidontuotannon, hänen tilalleen hallitukseen on valittava jäljellä olevaksi toimikaudeksi uusi jäsen.

- 5 Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan kalenterivuodeksi kerrallaan.

43 § Hallituksen kokoukset

- 1 Hallituksen tehtävänä on erityisesti
1. huolehtia kassan hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä,
  2. huolehtia, että kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty,
  3. huolehtia, että kassalla on sen toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät,
  4. ottaa ja erottaa kassan toimitusjohtaja ja päättää hänen palkkaedustaan,
  5. päättää jäsenten ja osakkaiden hyväksymisestä ja erottamisesta,
  6. päättää, mitkä luottamustoimet kuuluvat kassan toimintapiiriin,
  7. päättää perittävien vakuutusmaksujen suuruudesta ja niiden perimisestä,
  8. päättää eläkkeiden ja muiden etuuksien myöntämisestä tai nimetä ne kassan toimihenkilöt, joilla yksin tai yhdessä toisen kanssa on oikeus niistä päättää,
  9. vahvistaa vuosittain sijoitussuunnitelma ja valvoa sen noudattamista,
  10. päättää lainan ottamisesta.
- 2 Hallitus kokoontuu puheenjohtajan kutsusta. Kutsut kokoukseen voidaan toimittaa joko kirjallisesti tai sähköisesti. Kokous voidaan pitää tarvittaessa puhelimitse, sähköpostitse tai muuta soveltuvaa sähköistä tiedonvälitysmenetelmää käyttäen.
- 3 Hallitus on päätösvaltainen, kun saapuvilla on enemmän kuin puolet jäsenten koko lukumäärästä. Saapuvilla olevista yhden on oltava hallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja.

44 § Hallintoneuvosto

- 1 Kassalla on hallintoneuvosto, johon kuuluu 12 jäsentä.
- 2 Jäsenen toimikausi päättyy kolmantena vaalin jälkeisenä tilikautena pidettävän varsinaisen kassankokouksen päättyessä.
- 3 Jäsenistä eroaa kunakin vuonna kolmannes, aluksi arvan mukaan ja siten vuorottain.
- 4 Hallintoneuvoston jäsenten vaalissa jäsenet valitsevat kassankokouksessa puolet hallintoneuvoston jäsenistä ja osakkaat toisen puolen.
- 5 Hallintoneuvostoon ei saa valita henkilöä, joka on täyttänyt 65 vuotta.
- 6 Jos hallintoneuvoston jäsen on toimikautensa aikana jäänyt näiden sääntöjen mukaiselle eläkkeelle, hänen työ- tai toimisuhteensa osakkaaseen päättyy tai hän on lopettanut maidontuotannon, hänen tilalleen hallintoneuvostoon on valittava jäljellä olevaksi toimikaudeksi uusi jäsen.

45 § Hallintoneuvoston puheenjohtaja ja kokoukset

- 1 Varsinaisen kassankokouksen jälkeen ensiksi pidettävän hallintoneuvoston kokouksen kutsuu koolle ja sen avaa virkaiältään vanhin hallintoneuvoston jäsen, jonka johdolla valitaan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, joiden toimikausi kestää seuraavan varsinaisen kassankokouksen päättymiseen saakka.
- 2 Puheenjohtaja voidaan valita vain osakkaiden valitsemien hallintoneuvoston jäsenten keskuudesta ja varapuheenjohtaja vastaavasti vain jäsenten valitsemien hallintoneuvoston jäsenten keskuudesta.
- 3 Hallintoneuvosto kokoontuu puheenjohtajansa kutsusta niin usein kuin asiat vaativat tai hallitus sitä pyytää. Kutsut kokoukseen voidaan toimittaa joko kirjallisesti tai sähköisesti. Kokous voidaan pitää tarvittaessa puhelimitse, sähköpostitse tai muuta soveltuvaa sähköistä tiedonvälitysmenetelmää käyttäen.

- 4 Hallintoneuvosto on päätösvaltainen, kun saapuvilla on enemmän kuin puolet sen jäsenten koko lukumäärästä. Saapuvilla olevista yhden on oltava hallintoneuvoston puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Asiaa ei kuitenkaan saa ottaa käsiteltäväksi, ellei, mikäli mahdollista, kaikille hallintoneuvoston jäsenille ole varattu tilaisuutta osallistua asian käsitte-lyyn.
- 5 Hallintoneuvoston kokouksessa tulee päätökseksi se mielipide, jota enemmän kuin puolet on kannattanut tai äänten mennessä tasan, johon puheenjohtaja yhtyy.
- 6 Äänestys hallintoneuvostossa suoritetaan avoimesti, mutta vaali suori-etaan suljetuin lipuin, jos yksikin jäsenistä sitä vaatii.

46 § Hallintoneuvoston tehtävät

- 1 Hallintoneuvoston tehtävänä on:
  1. valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa kassan hallintoa,
  2. antaa varsinaiselle kassankokoukselle lausuntonsa tilinpäätöksen ja tilintarkastuskertomuksen johdosta,
  3. valita hallituksen jäsenet sekä määrätä heidän palkkionsa ja matka-kustannustensa korvausperusteet,
  4. antaa ohjeita hallitukselle asioista, jotka ovat laajakantoisia tai peri-aatteellisesti tärkeitä.

47 § Kassankokous

- 1 Päätämisvalta kassan asioissa on kassankokouksella, johon jokaisella jäsenellä ja osakkaalla on oikeus osallistua.
- 2 Kokouksessa on kullakin jäsenellä yksi ääni. Jäsen on oikeutettu valtakir-jalla edustamaan toisia saman osakkaan palveluksessa olevia jäseniä, jol-loin hänen äänimääränsä on yhtä suuri kuin valtakirjan antajien luku-määrä lisättyinä hänen omalla äänellään, kuitenkin enintään niin suuri kuin osakkaan palveluksessa olevien jäsenten lukumäärä.

- 3 Kokouksessa on kullakin osakkaalla yhtä monta ääntä kuin sen palveluksessa oli eläkekassan jäseniä edellisen kalenterivuoden päättyessä. Jos kuitenkin osakkaiden yhteinen äänimäärä kokouksessa on suurempi kuin jäsenten äänimäärä, otetaan kunkin osakkaan äänistä äänestyksen tulosta laskettaessa huomioon vain niin suuri osa, että osakkaiden ja jäsenten äänimäärät tulevat samansuuruisiksi. Vähennys tapahtuu suhteessa kunkin osakkaan äänimäärään.
- 4 Kassankokouksen päätökseksi tulee, jollei vakuutuskassalaista muuta johdu, se mielipide, jota on kannattanut enemmän kuin puolet annetuista äänistä tai äänten mennessä tasan, johon puheenjohtaja yhtyy. Vaaleissa katsotaan valituksi se, joka saa eniten ääniä. Äänten mennessä tasan ratkaistaan vaali arvalla.
- 5 Saadakseen osallistua kassankokoukseen jäsenten ja osakkaiden on ilmoittauduttava kassalle viimeistään kokouskutsussa mainittuna päivänä, joka voi olla aikaisintaan viisi päivää ennen kokousta, osakkaat lähettämällä valtakirjansa ja jäsenet lähettämällä antamansa valtakirjat tai henkilökohtaiset osallistumisilmoituksensa eläkekassan toimistoon.

48 § Kokouskutsu ja muut tiedonannot

- 1 Kutsu kassankokoukseen on toimitettava osakkaille kirjallisesti tai sähköisesti aikaisintaan neljä viikkoa ja viimeistään kaksi viikkoa ennen kokousta. Osakkaat toimittavat kutsun edelleen jäsenille kirjallisesti tai sähköisesti.
- 2 Muut tiedonannot toimitetaan osakkaille ja jäsenille samalla tavalla.

49 § Varsinainen kassankokous

- 1 Varsinainen kassankokous on pidettävä vuosittain ennen huhtikuun loppua.
- 2 Kokouksessa on:

esitettävä

1. tilinpäätös ja toimintakertomus,
2. tilintarkastuskertomus ja
3. hallintoneuvoston lausunto tilinpäätöksen ja tilintarkastuskertomuksen johdosta,

päättävä
4. tuloslaskelman ja taseen vahvistamisesta,
5. toimenpiteistä, joihin vahvistetun taseen mukainen ylijäämä tai alijäämä antaa aiheutta,
6. vastuuvapaudesta hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenille sekä toimitusjohtajalle ja
7. hallintoneuvoston jäsenten palkkioista ja matkakustannusten korvauserusteista,

valittava
8. hallintoneuvostoon tarvittavat jäsenet ja
9. tilintarkastajat sekä

käsiteltävä
10. muut kokouskutsussa mahdollisesti mainitut asiat.

50 § Kassan nimenkirjoitusoikeus

- 1 Kassan nimen kirjoittavat toimitusjohtaja yksin sekä hallituksen jäsenet ja ne, joille hallitus on nimenkirjoitusoikeuden antanut, aina kaksi yhdessä.

51 § Tilintarkastajat

- 1 Kassassa on yksi tilintarkastuslaissa tarkoitettu tilintarkastaja ja varatilintarkastaja, joiden molempien on oltava tilintarkastusvalvonnan hyväksymiä KHT-tilintarkastajia.
- 2 Tilintarkastajan ja varatilintarkastajan valitsee kassankokous.
- 3 Tilintarkastajaksi voidaan valita myös tilintarkastusvalvonnan hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastajaksi valitulle tilintarkastusyhteisölle ei valita varatilintarkastajaa.
- 4 Jos tilintarkastajaksi on valittu tilintarkastusyhteisö, tämän on ilmoitettava kassalle, kenellä on päävastuu tilintarkastuksen toimittamisesta. Päävastuullisen tilintarkastajan on oltava KHT-tilintarkastaja.
- 5 Tilintarkastajien toimikausi päättyy ensimmäisenä vaalien jälkeisenä tilikautena pidettävän varsinaisen kassankokouksen päättyessä. Tilintarkastajaksi ei saa valita henkilöä, joka on täyttänyt 65 vuotta.

52 § Lainmuutosten huomioon ottaminen

- 1 Jos annetaan sellainen uusi laki tai tehdään sellainen muutos vakuutus-kassalakiin, TyEL:iin tai muuhun eläkekassan toimintaan vaikuttavaan säädökseen, joka edellyttää näiden sääntöjen muuttamista, hallituksen on ryhdyttävä toimenpiteisiin tarvittavien muutosten aikaansaamiseksi. Sääntöjen muutoksen viivästymisestä huolimatta kassa on velvollinen noudattamaan mainittuihin säädöksiin tehtyjä muutoksia niiden voimaantulosta lukien.

53 § Eläkekassan A-osaston tiedonantosäännökset

- 1 Eläkekassan on kohtuullisin väliajoin saatettava lisäeläke-etuihin oikeuteuille kassan jäsenille ja vapaakirjan saaneille henkilöille sekä tarvittaessa heidän edustajilleen tiedoksi voimassa olevat eläkekassan säännöt, joista käy ilmi heidän lisäetujensa laajuus, lisäetujen saamiseen liittyvät edellytykset ja valintamahdollisuudet sekä kohtuullisen ajan kuluessa olennaiset tiedot eläkejärjestelmän sääntöihin tehdyistä muutoksista. Lisäksi

kunkin eläkkeensaajan sekä tarvittaessa hänen edustajansa on saatava kohtuullisen ajan kuluessa tieto eläkejärjestelmän sääntöihin tehdyistä olennaisista muutoksista. Tiedot toimitetaan kirjallisesti, sähköisesti tai muulla sovitulla tavalla.

- 2 Eläkekassan säännöt ja sääntömuutokset, joista käy ilmi eläkeoikeuksien laajuus, etuuksien saamiseen liittyvät edellytykset ja valintamahdollisuudet ovat saatavissa eläkekassan toimistosta ja ne ovat luettavissa eläkekassan internetsivuilla osoitteesta www.valionelakekassa.fi. Etuuksia ja niiden hakemista koskevat sääntömuutokset ovat jäsenten, vapaakirjan saaneiden henkilöiden ja eläkkeensaajien nähtävillä eläkekassan internetsivuilla kohtuullisessa ajassa sääntömuutosten vahvistamisesta.
- 3 Tieto Eläkekassan taloudellisesta asemasta eli selvitys muun muassa karttuneiden etuuksien kattamisasteesta on eläkekassan jäsenten ja vapaakirjan saaneiden henkilöiden saatavissa eläkekassan toimistosta tai verkkosivuilla kuten eläkekassan säännötkin.
- 4 Eläkekassan etuudensaaja saa eläkkeelle jäädessään tai muiden etuuksien erääntyessä yksityiskohtaiset tiedot niistä etuuksista, joihin hän on oikeutettu. Tiedot toimitetaan kirjallisesti, sähköisesti tai muulla sovitulla tavalla.
- 5 Hallituksen on huolehdittava siitä, että tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus pidetään eläkekassan jäsenten sekä eläkkeensaajien nähtävänä eläkekassan toimistossa.
- 6 Eläkekassan jäsenillä, vapaakirjan saaneilla henkilöillä ja eläkkeensaajilla sekä tarvittaessa heidän edustajillaan on oikeus pyynnöstä saada tiedoksi eläkekassan tilinpäätös ja toimintakertomus sekä sijoituspolitiikan periaatteita koskeva selvitys. Tiedot toimitetaan kirjallisesti, sähköpostitse tai muulla sovitulla tavalla.
- 7 Eläkekassan jäsenellä on oikeus pyynnöstä saada tiedot eläke-etuuksien tavoitetasosta sekä etuuksien tasosta työsuhteen päättyessä. Tiedot toimitetaan kirjallisesti, sähköpostitse tai muulla sovitulla tavalla.
- 8 Eläkekassan jäsenellä on oikeus pyynnöstä saada tiedot siitä, miten työsuhteen päättymisen vaikuttaisi hänen eläkeoikeuksiinsa. Eläkekassan on annettava vähintään seuraavat tiedot:

- 1) Lisäeläketurvaa koskevat säännöt ja niiden soveltamisen vaikutus työsuhteen päättyessä
- 2) Tieto karttuneen lisäeläkkeen määrästä tai lisäeläkkeen määrää koskeva arvio, joka on tehty enintään 12 kuukautta ennen pyynnön esittämispäivää
- 3) Lisäeläkeoikeuden tulevaa käsittelyä koskevat ehdot

Tiedot toimitetaan kohtuullisessa ajassa kirjallisesti, sähköpostitse tai muulla sovitulla tavalla.

- 9 Vapaakirjan saaneella henkilöllä on oikeus pyynnöstä saada tieto vapaakirjan arvosta tai arvio vapaakirjan arvosta, joka on tehty enintään 12 kuukautta ennen pyynnön esittämispäivää. Vapaakirjan saaneella henkilöllä on lisäksi oikeus pyynnöstä saada tiedoksi vapaakirjaoikeuksia koskevat ehdot. Vastaavat tiedot on annettava myös maksussa olevan vapaakirjaan perustuvan perhe-eläkkeen edunsaajalle. Tiedot toimitetaan kohtuullisessa ajassa kirjallisesti, sähköpostitse tai muulla sovitulla tavalla.
- 10 Työsopimuslain tarkoittamassa liikkeenluovutuksessa uuden työnantajan palvelukseen siirtyvillä työntekijöillä on oikeus pyynnöstä saada yksityiskohtaiset tiedot karttuneen eläkkeen määrästä, etuuksien siirtämisestä ja järjestämistavasta sekä oikeuksista liikkeenluovutustilanteessa. Tiedot toimitetaan kirjallisesti, sähköpostitse tai muulla sovitulla tavalla.

54 § Erinäisiä määräyksiä

- 1 Näiden sääntöjen 17 §:ää noudatetaan siten, että jos jäsen on liittynyt ensimmäisen kerran kassaan ennen 1.1.1977, jäsenen oikeus vanhuuseläkkeeseen ei saa huonontua siitä, mitä se on ollut ennen mainittua päivää voimassa olleiden sääntöjen mukaan. Vastaavasti ennen 1.1.1989 liittynyt jäsen saa valita, sovelletaanko häneen 17 §:n 2 ja 3 momentin sekä 18 §:n osalta 31.12.1988 voimassa olleita vai näitä sääntöjä.

55 § Välimiesmenettely

- 1 Riidat toisaalta kassan ja toisaalta hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenen, toimitusjohtajan, tilintarkastajan, osakkaan tai jäsenen välillä ratkaistaan välimiesmenettelyä noudattaen niin kuin välimiesmenettelystä annetussa laissa säädetään. Elleivät osapuolet pääse yksimielisyyteen puheenjohtajasta, nimeää puheenjohtajan Keskuskauppakamari. Välimiesten on julistettava välitystuomionsa kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun heidät on nimetty, jolleivät riidan osapuolet myönnä määräaikaan pidennystä. Välimiesmenettelyssä ei kuitenkaan voida ratkaista riita-asioita, jotka koskevat etuuksien myöntämistä eikä myöskään sellaisia asioita, jotka on laissa nimenomaan säädetty tuomioistuinten toimivaltaan kuuluviksi.

56 § Eläkekassan purkaminen

- 1 Jos eläkekassalta jää varoja, kun sen purkaminen on loppuun saatettu, varojen säästö on jaettava jäsenille ja osakkaille heidän kassan viiden viimeisen toimintavuoden aikana maksamiensa vakuutusmaksujen suhteessa.
  - 2 Jos jäljelle jääneiden varojen määrä on vähäinen, kassankokous voi päättää miten varat käytetään johonkin muuhun kassan toiminnalle läheiseen tai yleishyödylliseen tarkoitukseen.
-

Aikaisemmista sääntömuutoksista johtuvat siirtymäsäännökset

Sääntöjen 54 §:n mukaan 17 §:ää noudatetaan siten, että jos jäsen on liittynyt ensimmäisen kerran kassaan ennen tammikuun 1. päivää 1977, ei jäsenen oikeus vanhuuseläkkeeseen saa huonontua siitä, mitä se on ollut ennen mainittua päivää voimassa olleiden sääntöjen mukaan.

Meijeriväen Eläkekassa: Säännöt 1975: 12 §

Vanhuuseläke myönnetään joko täytenä eläkkeenä tai osaeläkkeenä. Erottuaan työnantajan palveluksesta on jäsenellä oikeus saada täysi vanhuuseläke, kun hän on täyttänyt eläkeiän, joka on

1. miespuolisella jäsenellä 65 vuotta ja naispuolisella jäsenellä 60 vuotta tai
2. alla olevassa taulukossa mainittu alempi ikä edellyttäen, että jäsenellä on vähintään saavuttamaansa ikää vastaava taulukkoon merkitty määrä jäsenenäolovuosia.

Jäsenenäolovuosien lukumäärä	Ikä	Miehet	Naiset
31	64	59	
33	63	58	
35	62	57	

Osavanhuuseläke, joka voi alkaa heti tai vasta eläkeiässä, myönnetään jäsenelle, joka on ollut jäsenenä 25 vuotta ja eronnut työnantajan palveluksesta 55 vuotta täytettyään.

Työkyvyttömyyseläkkeensaajan täytettyä edellä 1 kohdassa mainitun eläkeiän muutetaan hänen eläkkeensä täydeksi vanhuuseläkkeeksi.

Vanhuuseläke alkaa eläkeoikeuden saavuttamista seuraavan kalenterikuukauden alusta ja päättyy eläkkeensaajan kuollessa kuolinpäivää seuraavan kalenterikuukauden alusta.

Vastaavasti sääntöjen 54 §:n mukaan 17 §:ää noudatetaan siten, että jos jäsen on liittynyt ensimmäisen kerran kassaan ennen tammikuun 1. päivää 1989, jäsen saa valita, sovelletaanko häneen 17 §:n 2 ja 3 momentin sekä 18 §:n osalta 31.12.1988 voimassa olleita vai näitä sääntöjä.

Meijeriväen Eläkekassa: Säännöt 1985: 12 §

Vanhuuseläke myönnetään joko täytenä eläkkeenä tai osaeläkkeenä. Erottuaan työnantajaosakkaan palveluksesta on jäsenellä oikeus saada täysi vanhuuseläke, kun hän on täyttänyt joko yleisen eläkeiän tai alennetun eläkeiän.

Naispuolisen jäsenen yleinen eläkeikä on 60 vuotta ja miespuolisen 65 vuotta.

Alennettu eläkeikä määräytyy siten, että yleisestä eläkeiästä vähennetään se osa jäsenenäoloajasta, joka ylittää 31 vuotta. Alennettua eläkeikää laskettaessa jäsenenäoloaikaan lisätään rintamaveteraanien varhaiseläkeasetuksessa tarkoitettu rintamapalvelusaika. Alennetun eläkeiän perusteella on naispuolisella jäsenellä oikeus saada vanhuuseläke aikaisintaan kuitenkin 57 vuotta, rintamasotilastunnuksen saaneella jäsenellä aikaisintaan 60 vuotta ja muulla miespuolisella jäsenellä aikaisintaan 62 vuotta täytettyään.

Osavanhuuseläke, joka voi alkaa heti tai vasta eläkeiässä, myönnetään jäsenelle, joka on ollut jäsenenä 25 vuotta ja eronnut työnantajaosakkaan palveluksesta 55 vuotta täytettyään.

Työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeen saajan täytettyä yleisen eläkeiän muutetaan hänen eläkkeensä täydeksi vanhuuseläkkeeksi.

Vanhuuseläke alkaa eläkeoikeuden saavuttamista seuraavan kalenterikuukauden alusta ja päättyy eläkkeensaajan kuollessa kuolinpäivää seuraavan kalenterikuukauden alusta.

Sääntöjen 54 §:n mukaan ennen tammikuun 1. päivää 1989 liittynyt jäsen saa valita, sovelletaanko häneen 17 §:n 2 ja 3 momentin sekä 18 §:n osalta 31.12.1988 voimassa olleita vai näitä sääntöjä.

Meijeriväen Eläkekassa: Säännöt 1985:15 §

Täyden vanhuuseläkkeen määrä on 60 % eläkkeen perusteena olevasta palkasta. Osavanhuuseläkkeen määrät saadaan prosentteina seuraavista kaavoista:

1. heti alkava osavanhuuseläke

$$t_1 - t_2$$
$$= \frac{\quad}{T} \times 60 \text{ ja}$$

2. eläkeiässä alkava osavanhuuseläke

$$t_1 = \frac{\text{-----}}{T} \times 60, \text{ jolloin}$$

$t_1 =$ jäsenenäoloaika täysinä kuukausina lisättynä mahdollisella rintamapalvelusajalla, kuitenkin siten, ettei t_1 saa olla suurempi kuin T

$t_2 =$ eläkkeellesiirtymisajankohdan ja eläkeiän välinen aika täysinä kuukausina

$T =$ jäseneksi liittymisajankohdan ja eläkeiän välinen aika täysinä kuukausina.